

అథ సంకల్పః

అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య వద్మావతీజానేః
శ్రీవేంకటేశ్వరపరబ్రహ్మణః రూపాంతరభూతస్య శ్రీరామచంద్రప్రభోః
దాసస్య కార్యనిర్వాహకస్య చ శ్రీమదాంజనేయస్వామినః ప్రసాదేన ఆస్మిన్
సర్వజగదుపద్రవకాలే ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ కరోనా నామక
నూతనవ్యాధి-ప్రభావజనితానాం నానావిధానాం సామాజిక-ఆర్థిక-
రాజకీయాది సర్వోపద్రవాణాం నివారణాయ తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానేన నిరుహ్యమాణానాం జపహెలూమపారాయణప్రవచనాది-
రూపాణాం నానావిధానాం వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ సామాజిక-
వైద్యకీయ-ఆర్థికసహాయాదిరూపాణాం బహుప్రకారాణాం సేవా-
కార్యక్రమాణాం చ ఇతోధిక వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం పూర్వోక్త తత్తత్సేవా-
రూపకర్తృకాణాం తన్నిర్వాహకాణాం తత్పురిపోషకాణాం చ సర్వేషాం
శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ ఇతోధిక శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, అపి చ
తత్తత్సేవాకార్యక్రమ ద్వారా సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య భారతదేశస్య
ఉత్తరోత్తర శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య శత్రుదురాక్రమణ
ఆర్థికమాంద్యప్రజాకల్లోలాది సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, విశేషతః ఏతాదృశ
జగత్కళ్యాణకరకార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానస్య ఇతోధిక సర్వతోముఖాభివృద్ధిసిద్ధ్యర్థం, ఇతోధిక
హనుత్రప్రసాదసిద్ధ్యర్థం చ అక్షరలక్షాత్మక శ్రీరామ-సీతా-హనుమన్మంత్ర-
జపతద్దశాంశతర్పణహెలూమపూర్వకం “రాఘవో విజయం దద్యాన్మమ
సీతాపతిః ప్రభుః” ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత కటపయాదిసంఖ్యా-
శాస్త్రానుసారం తత్తత్సర్గసంఖ్యాపారాయణహెలూమవిధానేన వాల్మీకి-
రామాయణాంతర్గత శ్రీమత్సుందరకాండ అనుష్ఠానయజ్ఞం
ఆచార్యముఖేన అన్యోన్యసాహాయ్యేన లోకకళ్యాణార్థం కరిష్యామః.

శ్రీ శిష్యార్థానందే

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే !
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః !! 1 !!

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం !
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ !! 2 !!

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ !
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ !! 3 !!

శ్రీహనుమాతే నమః

**అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
చతుర్థాంశఃసర్గః**

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తతః సీతాముపాగమ్య రాక్షస్యో వికృతాననాః ।
పరుషం పరుషా నార్య ఊచుస్తాం వాక్యమప్రియమ్ ||24.1||

(2 సార్లు)

కిం త్వమన్తఃపురే సీతే సర్వభూతమనోహరే ।
మహార్హశయనోపేతే న వాసమనుమన్యసే || 24. 2 ||

మానుషీ మానుషస్యైవ భార్యాత్వం బహు మన్యసే ।
ప్రత్యాహర మనో రామాన్న త్వం జాతు భవిష్యసి || 24. 3 ||

త్రైలోక్యవసుభోక్తారం రావణం రాక్షసేశ్వరమ్ ।
భర్తార ముపసంజగ్మ్య విహరస్వ యథాసుఖమ్ || 24. 4 ||

మానుషీ మానుషం తం తు రామమిచ్ఛసి శోభనే ।
రాజ్యాద్ భ్రష్టమసిద్ధార్థం విక్లవం త్వమనిన్దితే || 24. 5 ||

రాక్షసీనాం వచః శ్రుత్వా సీతా పద్మనిభేక్షణా ।
నేత్రాభ్యామశ్రుపూర్ణాభ్యామిదం వచనమబ్రవీత్ || 24. 6 ||

యదిదం లోకవిద్విష్టముదాహరథ సజ్జతాః ।
వైతన్మనసి వాక్యం మే కిల్బిషం ప్రతిభాతి వః || 24. 7 ||

న మానుషీ రాక్షసస్య భార్యా భవితుమర్హతి ।
కామం ఖాదత మాం సర్వా న కరిష్యామి వో వచః || 24. 8 ||

దీనో వా రాజ్యహీనో వా యో మే భర్తా స మే గురుః ।
తం నిత్యమనురక్తాఽస్మి యథా సూర్యం సువర్చలా || 24. 9 ||

యథా శచీ మహాభాగా శక్రం సముపతిష్ఠతి ।
అరున్దతీ వసిష్ఠం చ రోహిణీ శశినం యథా || 24. 10 ||

లోపాముద్రా యథాఽగస్త్యం సుకన్యా చ్యవనం యథా ।
సావిత్రీ సత్యవన్తం చ కపిలం శ్రీమతీ యథా || 24. 11 ||

సౌదాసం మదయన్తీవ కేశినీ సగరం యథా ।
వైషధం దమయన్తీవ భైమీ పతిమనువ్రతా ।

తథాఽహమిచ్ఛ్యాకువరం రామం పతిమనువ్రతా || 24. 12 ||

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా రాక్షస్యః క్రోధమూర్ఛితాః ।
భర్త్యయన్తి స్మ పరుషైర్వాక్యై రావణచోదితాః || 24. 13 ||

అవలీనః స నిర్వాకో హనూమాన్ శింశుపాద్రుమే ।
 సీతాం సన్తర్జయన్తిస్తా రాక్షసీరశ్యణోత్ కపిః ॥ 24. 14 ॥
 తామభిక్రమ్య సంక్రుద్ధా వేపమానాం సమస్తతః ।
 భృశం సంలిలిహర్షిష్టాన్ ప్రలమ్బాన్ దశనచ్చదాన్ ॥ 24. 15 ॥
 ఊచుశ్చ పరమక్రుద్ధాః ప్రగృహ్యోశు పరశ్వధాన్ ।
 నేయమర్హతి భర్తారం రావణం రాక్షసాధిపమ్ ॥ 24. 16 ॥
 సంభర్ష్యమానా భీమాభీ రాక్షసీభిర్వరాననా ।
 సా బాష్పముపమార్జన్తి శింశుపాం తాముపాగమత్ ॥ 24. 17 ॥
 తతస్తాం శింశుపాం సీతా రాక్షసీభిః సమావృతా ।
 అభిగమ్య విశాలాక్షీ తస్థా శోకపరిఘ్నతా ॥ 24. 18 ॥
 తాం కృశాం దీనవదనాం మలినామ్బరధారిణీమ్ ।
 భర్తయాఞ్చక్రిరే సీతాం రాక్షస్యస్తాం సమస్తతః ॥ 24. 19 ॥
 తతస్తాం వినతా నామ రాక్షసీ భీమదర్శనా ।
 అబ్రవీత్ కుపితాకారా కరాలా నిర్ణతోదరీ ॥ 24. 20 ॥
 సీతే పర్యాప్తమేతావద్భర్తుః స్నేహో నిదర్శితః ।
 సర్వత్రాతికృతం భద్రే వ్యసనాయోపకల్పతే ॥ 24. 21 ॥
 పరితుష్టాఽస్మి భద్రం తే మానుష స్తే కృతో విధిః ।
 మమాపి తు వచః పథ్యం బ్రువన్త్యాః కురు మైథిలి ॥ 24. 22 ॥
 రావణం భజ భర్తారం భర్తారం సర్వరక్షసామ్ ।
 విక్రాంతం రూపవన్తం చ సురేశమివ వాసవమ్ ॥ 24. 23 ॥
 దక్షిణం త్యాగశీలం చ సర్వస్య ప్రియదర్శనమ్ ॥ 24. 24 ॥

మానుషం కృపణం రామం త్యక్త్యా రావణమాశ్రయ ।
 దివ్యాఙ్గరాగా వైదేహి దివ్యాభరణభూషితా ॥ 24.25 ॥
 అద్యప్రభృతి సర్వేషాం లోకానామీశ్వరీ భవ ।
 అగ్నేః స్వాహా యథా దేవీ శచీవేష్టస్య శోభనే ।
 కిం తే రామేణ వైదేహి కృపణేన గతాయుషా ॥ 24.26 ॥
 ఏతదుక్తం చ మే వాక్యం యది త్వం న కరిష్యసి ।
 అస్మిన్ ముహూర్తే సర్వాస్త్యాం భక్షయిష్యామహే వయమ్ ॥24.27॥
 అన్యా తు వికటా నామ లమ్బమానపయోధరా ।
 అబ్రవీత్ కుపితా సీతాం ముష్టిముద్యమ్య గర్జతీ ॥ 24. 28 ॥
 బహూన్యప్రియరూపాణి వచనాని సుదుర్మతే ।
 అనుక్రోశాన్స్మృదుత్వాచ్చ సోధాని తవ మైథిలి ॥ 24. 29 ॥
 న చ నః కురుషే వాక్యం హితం కాలపురస్కరమ్ ॥ 24. 30 ॥
 ఆనీతాఽసి సముద్రస్య పారమన్వైర్దురాసదమ్ ।
 రావణాన్తఃపురం ఘోరం ప్రవిష్టా చాసి మైథిలి ॥ 24. 31 ॥
 రావణస్య గృహే రుద్ధామస్మాభిస్తు సురక్షితామ్ ।
 న త్వాం శక్తః పరిత్రాతుమపి సాక్షాత్ పురన్తరః ॥ 24. 32 ॥
 కురుప్య హితవాదిన్యా వచనం మమ మైథిలి ।
 అలమశ్రుప్రపాతేన త్యజ శోకమనర్థకమ్ ॥ 24. 33 ॥
 భజ ప్రీతిం ప్రహర్షం చ త్యజైతాం నిత్యదైన్యతామ్ ।
 సీతే రాక్షసరాజేన సహ క్షీడ యథాసుఖమ్ ॥ 24. 34 ॥

జానాసి హి యథా భీరు స్త్రీణాం యౌవనమధ్రువమ్ ।
 యౌవన్న తే వ్యతిక్రామేత్తావత్ సుఖమనాఘ్నుహి ॥ 24. 35 ॥
 ఉద్యానాని చ రమ్యాణి పర్వతోపవనాని చ ।
 సహ రాక్షసరాజేన చర త్వం మదిరేక్షణే ॥ 24. 36 ॥
 స్త్రీసహస్రాణి తే సప్త వశే స్థాస్యన్తి సున్దరి ।
 రావణం భజ భర్తారం భర్తారం సర్వరక్షసామ్ ॥ 24. 37 ॥
 ఉత్పాట్య వా తే హృదయం భక్షయిష్యామి మైథిలి ।
 యది మే వ్యాహృతం వాక్యం న యథావత్ కరిష్యసి ॥ 24. 38 ॥
 తతశ్చణ్డోదరీ నామ రాక్షసీ క్రోధమూర్చితా ।
 భ్రామయన్తి మహాచూలమిదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 24. 39 ॥
 ఇమాం హరిణలోలాక్షీం త్రాసోత్కమ్పిపయోధరామ్ ।
 రావణేన హృతాం దృష్ట్వా దౌర్భాదో మే మహానభూత్ ॥ 24. 40 ॥
 యకృత్స్లీహమథోత్పీడం హృదయం చ సబన్ధనమ్ ।
 అన్త్రాణ్యపి తథా శీర్షం ఖాదేయమితి మే మతిః ॥ 24. 41 ॥
 తతస్తు ప్రఘసా నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ ।
 కణ్ఠమస్యా నృశంసాయాః పీడయామ కిమాస్యతే ॥ 24. 42 ॥
 నివేద్యతాం తతో రాజ్ఞే మానుషీ సా మృతేతి హా ।
 నాత్ర కశ్చన సన్దేహాః ఖాదతేతి స వక్ష్యతి ॥ 24. 43 ॥
 తతస్త్వజాముఖీ నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ ।
 విశస్యేమాం తతః సర్వాః సమాన్ కురుత పీలుకాన్ ॥ 24. 44 ॥

విభజామ తతః సర్వా వివాదో మే న రోచతే ।
 పేయమానీయతాం క్షిప్రం లేహ్యముచ్ఛావచం బహు ॥ 24. 45 ॥
 తతః శూర్పణఖా నామ రాక్షసీ వాక్యమబ్రవీత్ ।
 అజాముఖ్యా యదుక్తం హి తదేవ మమ రోచతే ॥ 24. 46 ॥
 సురా చానీయతాం క్షిప్రం సర్వశోకవినాశినీ ।
 మానుషం మాంసమాస్వాద్య నృత్యామోఽథ నికుమ్భిలామ్ ॥24. 47॥
 ఏవం సంభర్ష్యమానా సా సీతా సురసుతోపమా ।
 రాక్షసీభిః సుఘోరాభిరైర్యముత్సృజ్య రోదితి ॥24. 48॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్సపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
చతుర్థింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
పంచమింశః సర్గః
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్సపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
 తథా తాసాం వదన్తీనాం పరుషం దారుణం బహు ।
 రాక్షసీనామసౌమ్యానాం రురోద జనకాత్మజా ॥ 25. 1 ॥ (2 సార్లు)
 ఏవముక్తా తు వైదేహీ రాక్షసీభిర్మనస్వినీ ।
 ఉవాచ పరమత్రస్తా బాష్పగద్గదయా గిరా ॥ 25. 2 ॥

న మానుషీ రాక్షసస్య భార్యా భవతుమర్హతి ।
కామం ఖాదత మాం సర్వా న కరిష్యామి వో వచః ॥ 25. 3 ॥

సా రాక్షసీమధ్యగతా సీతా సురసుతోపమా ।
న శర్మ లేభే దుఃఖార్తా రావణేన చ తర్జితా ॥ 25. 4 ॥

వేపతే స్మాధికం సీతా విశన్తివాఙ్గమాత్మనః ।
వనే యూథపరిభ్రష్టా మృగీ కోకైరివార్జితా ॥ 25. 5 ॥

సా త్వశోకస్య విపులాం శాఖామాలమ్భ్య పుష్పితామ్ ।
చింతయామాస శోకేన భర్తారం భగ్నుమానసా ॥ 25. 6 ॥

సా స్నాపయన్తి విపులా స్తనా నేత్రజలస్రవైః ।
చింతయన్తి న శోకస్య తదాఽస్తమధిగచ్ఛతి ॥ 25. 7 ॥

సా వేపమానా పతితా ప్రవతే కదలీ యథా ।
రాక్షసీనాం భయత్రస్తా వివర్ణవదనాఽభవత్ ॥ 25. 8 ॥

తస్యాః సా దీర్ఘవిపులా వేపన్త్యా సీతయా తదా ।
దదృశే కమ్పినీ వేణీ వ్యాలీవ పరిసర్పతీ ॥ 25. 9 ॥

సా నిఃశ్వసన్తి దుఃఖార్తా శోకోపహతచేతనా ।
ఆర్తా వ్యసృజదశ్రూణి మైథిలీ విలలాప హా ॥ 25. 10 ॥

హా రామేతి చ దుఃఖార్తా హా పునర్లక్ష్మణేతి చ ।
హా శ్వశ్రు మమ కౌసల్యే హా సుమిత్రేతి భామినీ ॥ 25. 11 ॥

లోకప్రవాదః సత్యోఽయం పణ్డితైః సముదాహృతః ।
అకాలే దుర్లభో మృత్యుః స్త్రియా వా పురుషస్య వా ॥ 25. 12 ॥

యత్రాహమేవం క్రూరాభీ రాక్షసీభిరిహార్జితా ।
జీవామి హీనా రామేణ ముహూర్తమపి దుఃఖితా ॥ 25. 13 ॥

ఏషాఽల్పపుణ్యా కృపణా వినశిష్యామ్యనాథవత్ ।
సముద్రమధ్యే నౌః పూర్ణా వాయువేగైరివాహతా ॥ 25. 14 ॥
భర్తారం తమపశ్యన్తి రాక్షసీవశమాగతా ।
సీదామి ఖలు శోకేన కూలం తోయహతం యథా ॥ 25. 15 ॥
తం పద్మదలపత్రాక్షం సింహవిక్రాంతగామినమ్ ।
ధన్యాః పశ్యన్తి మే నాథం కృతజ్ఞం ప్రియవాదినమ్ ॥ 25. 16 ॥
సర్వథా తేన హీనాయా రామేణ విదితాత్మనా ।
తీక్ష్ణం విషమివాస్వాద్య దుర్లభం మమ జీవితమ్ ॥ 25. 17 ॥
కీదృశం తు మయా పాపం పురా జన్మాన్తరే కృతమ్ ।
యేనేదం ప్రాప్యతే దుఃఖం మయా ఘోరం సుదారుణమ్ ॥ 25.18 ॥
జీవితం త్యక్తుమిచ్ఛామి శోకేన మహతా వృతా ।
రాక్షసీభిశ్చ రక్ష్యన్తా రామో నాసాద్యతే మయా ॥ 25. 19 ॥
ధిగస్తు ఖలు మానుష్యం ధిగస్తు పరవశ్యతామ్ ।
న శక్యం యత్ పరిత్యక్తుమాత్మచ్ఛన్దేన జీవితమ్ ॥25.20॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేశ్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
పంచవింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే షడ్వింశః సర్గః
రామభద్ర మహేశ్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ప్రసక్తాశ్రుముఖీత్యేవం బ్రువన్తి జనకాత్మజా ।
 అధోముఖముఖీ బాలా విలప్తుముపచక్రమే ॥ 26.1 ॥ (2 సార్లు)
 ఉన్మత్తేవ ప్రమత్తేవ భ్రాన్తచిత్తేవ శోచతీ ।
 ఉపావృత్తా కిశోరీవ వివేష్టన్తి మహీతలే ॥ 26.2 ॥
 రాఘవస్య ప్రమత్తస్య రక్షసా కామరూపిణా ।
 రావణేన ప్రమధ్యాహమానీతా క్రోశతీ బలాత్ ॥ 26.3 ॥
 రాక్షసీవశమాపన్నా భర్త్యమానా సుదారుణమ్ ।
 చిన్తయన్తి సుదుఃఖార్తా నాహం జీవితముత్సహే ॥ 26.4 ॥
 న హి మే జీవితైరర్థో నైవార్థైర్న చ భూషణైః ।
 వసన్త్యా రాక్షసీమధ్యే వినా రామం మహారథమ్ ॥ 26.5 ॥
 అశ్మసారమిదం నూనమథవాఽప్యజరామరమ్ ।
 హృదయం మమ యేనేదం న దుఃఖేనావశీర్యతే ॥ 26.6 ॥
 ధిజ్ఞామనార్యామసతీం యాఽహం తేన వినా కృతా ।
 ముహూర్తమపి రక్షామి జీవితం పాపజీవితా ॥ 26.7 ॥
 కా చ మే జీవితే శ్రద్ధా సుఖే వా తం ప్రియం వినా ।
 భర్తారం సాగరాన్తాయా వసుధాయాః ప్రియంవదమ్ ॥ 26.8 ॥
 భిద్యతాం భక్ష్యతాం వాఽపి శరీరం విస్యజామ్యహమ్ ।
 న చాప్యహం చిరం దుఃఖం సహేయం ప్రియవర్జితా ॥ 26.9 ॥
 చరణేనాపి సవ్యేన న స్ప్రుశేయం నిశాచరమ్ ।
 రావణం కిం పునరహం కామయేయం విగర్జితమ్ ॥ 26.10 ॥
 ప్రత్యాఖ్యాతం న జానాతి నాత్మానం నాత్మనః కులమ్ ।
 యో నృశంసస్వభావేన మాం ప్రార్థయితుమిచ్ఛతి ॥ 26.11 ॥

చిన్నా చిన్నా విభక్తా వా దీప్తేవాగ్నౌ ప్రదీపితా ।
 రావణం నోపతిష్ఠేయం కిం ప్రలాపేన వశ్చిరమ్ ॥ 26.12 ॥
 ఖ్యాతః ప్రాజ్ఞః కృతజ్ఞశ్చ సానుక్రోశశ్చ రాఘవః ।
 సద్యత్తో నిరనుక్రోశః శంకే మద్భాగ్యసంక్షయాత్ ॥ 26.13 ॥
 రాక్షసానాం సహస్రాణి జనస్థానే చతుర్దశ ।
 యేనైకేన నిరస్తాని స మాం కిం నాభిపద్యతే ॥ 26.14 ॥
 నిరుద్ధా రావణేనాహమల్పవీర్యేణ రక్షసా ।
 సమర్థః ఖలు మే భర్తా రావణం హన్తుమాహవే ॥ 26.15 ॥
 విరాధో దణ్డకారణ్యే యేన రాక్షసపుంగవః ।
 రణే రామేణ నిహతః స మాం కిం నాభిపద్యతే ॥ 26.16 ॥
 కామం మధ్యే సముద్రస్య లంకేయం దుష్ప్రధర్షణా ।
 న తు రాఘవబాణానాం గతి రోధీహ విద్యతే ॥ 26.17 ॥
 కింతు తత్కారణం యేన రామో దృఢపరాక్రమః ।
 రక్షసాఽపహృతాం భార్యామిష్టాం నాభ్యవపద్యతే ॥ 26.18 ॥
 ఇహస్థాం మాం న జానీతే శంకే లక్ష్మణపూర్వజః ।
 జానన్మసి హి తేజస్వీ ధర్షణం మర్షయిష్యతి ॥ 26.19 ॥
 హృతేతి యోఽధిగత్వా మాం రాఘవాయ నివేదయేత్ ।
 గృధ్రరాజోఽపి స రణే రావణేన నిపాతితః ॥ 26.20 ॥
 కృతం కర్మ మహత్తేన మాం తథాఽభ్యవపద్యతా ।
 తిష్ఠతా రావణద్వన్వే వృద్ధేనాపి జటాయుషా ॥ 26.21 ॥

యది మామిహ జానీయాద్వర్తమానాం స రాఘవః ।
 అద్య బాణైరభిక్రుద్ధః కుర్యాల్లోకమరాక్షసమ్ ॥ 26.22 ॥
 విధమేచ్ఛ పురీం లంకాం శోషయేచ్ఛ మహేలాదధిమ్ ।
 రావణస్య చ నీచస్య కీర్తిం నామ చ నాశయేత్ ॥ 26.23 ॥
 తతో నిహతనాథానాం రాక్షసీనాం గృహే గృహే ।
 యథాఽహమేవం రుదతీ తథా భూయో న సంశయః ॥ 26.24 ॥
 అన్విష్య రక్షసాం లంకాం కుర్యాద్ రామః సలక్ష్మణః ।
 న హి తాభ్యాం రిపుర్ద్వష్టో ముహూర్తమపి జీవతి ॥ 26.25 ॥
 చితాధూమాకులపథా గృధ్రమణ్డలసంకులా ।
 అచిరేణ తు లంకేయం శ్మశానసదృశీ భవేత్ ॥ 26.26 ॥
 అచిరేణైవ కాలేన ప్రాస్యామ్యేవ మనోరథమ్ ।
 దుష్ప్రస్థానోఽయమాఖ్యాతి సర్వేషాం వో విపర్యయమ్ ॥ 26.27 ॥
 యాదృశానీహ దృశ్యన్తే లంకాయామశుభాని వై ।
 అచిరేణ తు కాలేన భవిష్యతి హతప్రభా ॥ 26.28 ॥
 నూనం లంకా హతే పాపే రావణే రాక్షసాధమే ।
 శోషం యాస్యతి దుర్ధర్షా ప్రమదా విధవా యథా ॥ 26.29 ॥
 పుణ్యోత్సవసముత్థా చ నష్టభర్త్రీ సరాక్షసీ ।
 భవిష్యతి పురీ లంకా నష్టభర్త్రీ యథాఽఙ్గనా ॥ 26.30 ॥
 నూనం రాక్షసకన్యానాం రుదన్తీనాం గృహే గృహే ।
 శ్రోష్యామి నచిరాదేవ దుఃఖార్తానామిహ ధ్వనిమ్ ॥ 26.31 ॥

సాన్ధికారా హతద్యోతా హతరాక్షసపుంగవా ।
 భవిష్యతి పురీ లంకా నిర్లగ్నా రామసాయకైః ॥ 26.32 ॥
 యది నామ స శూరో మాం రామో రక్తాన్తలోచనః ।
 జానీయాద్ వర్తమానాం హి రావణస్య నివేశనే ॥ 26.33 ॥
 అనేన తు నృశంసేన రావణేనాధమేన మే ।
 సమయో యస్తు నిర్దిష్టస్తస్య కాలోఽయమాగతః ॥ 26.34 ॥
 అకార్యం యే న జానన్తి నైర్ఋతాః పాపకారిణః ।
 అధర్మాత్తు మహేలాత్పాతో భవిష్యతి హి సామ్రుతమ్ ॥ 26.35 ॥
 వైతే ధర్మం విజానన్తి రాక్షసాః పిశితాశనాః ।
 ధ్రువం మాం ప్రాతరాశార్థే రాక్షసః కల్పయిష్యతి ॥ 26.36 ॥
 సాఽహం కథం కరిష్యామి తం వినా ప్రియదర్శనమ్ ।
 రామం రక్తాన్తనయనమపశ్యన్తీ సుదుఃఖితా ॥ 26.37 ॥
 యది కశ్చిత్ ప్రదాతా మే విషస్యాద్య భవేదిహ ।
 క్షిప్రం వైవస్వతం దేవం పశ్యేయం పతినా వినా ॥ 26.38 ॥
 నాజానాజ్ఞీవతీం రామః స మాం లక్ష్మణపూర్వజః ।
 జానన్తా తౌ న కుర్యాతాం నోర్వ్యాం హి మమ మార్గణమ్ ॥ 26.39 ॥
 నూనం మమైవ శోకేన స వీరో లక్ష్మణాగ్రజః ।
 దేవలోకమితోయాతస్త్వక్యా దేహం మహీతలే ॥ 26.40 ॥
 ధన్యా దేవాః సగన్ధర్వాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః ।
 మమ పశ్యన్తి యే నాథం రామం రాజీవలోచనమ్ ॥ 26.41 ॥

అథవా న హి తస్యార్థో ధర్మకామస్య ధీమతః ।
 మయా రామస్య రాజర్షేర్భార్యయా పరమాత్మనః ॥ 26.42 ॥
 దృశ్యమానే భవేత్ ప్రీతిః సౌహృదం నాస్త్యపశ్యతః ।
 నాశయన్తి కృతఘ్నాస్తు న రామో నాశయిష్యతి ॥ 26.43 ॥
 కిన్ను మే న గుణాః కేచిత్ కిం వా భాగ్యక్షయో మమ ।
 యాఽహం సీదామి రామేణ హీనా ముఖ్యేన భామినీ ॥ 26.44 ॥
 శ్రేయో మే జీవితాన్మర్తం విహీనాయా మహాత్మనః ।
 రామాదక్లిష్టచారిత్రాచ్ఛరాచ్ఛత్రునిబర్హణాత్ ॥ 26.45 ॥
 అథవా న్యస్తశస్త్రా తౌ వనే మూలఫలాశినౌ ।
 భ్రాతరో హి నరశ్రేష్ఠౌ సంవృత్తౌ వనగోచరా ॥ 26.46 ॥
 అథవా రాక్షసేన్ద్రేణ రావణేన దురాత్మనా ।
 ఛద్మనా సాదితౌ శూరౌ భ్రాతరో రామలక్ష్మణౌ ॥ 26.47 ॥
 సాఽహమేవం గతే కాలే మర్తమిచ్ఛామి సర్వథా ।
 న చ మే విహితో మృత్యురస్మిన్ దుఃఖేఽపి వర్తతి ॥ 26.48 ॥
 ధన్యాః ఖలు మహాత్మానో మునయస్త్యక్తకిల్బిషాః ।
 జితాత్మానో మహాభాగా యేషాం న స్తః ప్రియాప్రియే ॥ 26.49 ॥
 ప్రియాన్న సంభవేద్దుఃఖమప్రియాదధికం భయమ్ ।
 తాభ్యాం హి యే వియుజ్యన్తే నమస్తేషాం మహాత్మనామ్ ॥ 26.50 ॥
 సాఽహం త్యక్తా ప్రియేణేహ రామేణ విదితాత్మనా ।
 ప్రాణాంస్త్వఙ్గామి పాపస్య రావణస్య గతా వశమ్ ॥ 26.51 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యసోత్తమ !
 భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

షడ్వింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే సప్తవింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యసోత్తమ !
 భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యుక్తాః సీతయా ఘోరా రాక్షస్యః క్రోధమూర్ఛితాః ।
 కాశ్చిజ్జగుస్తదాఖ్యాతుం రావణస్య తరస్వినః ॥ 27.1 ॥ (2 సార్లు)
 తతః సీతాముపాగమ్య రాక్షస్యో ఘోరదర్శనాః ।
 పునః పరుషమేకార్థమనర్థార్థమథాబ్రువన్ ॥ 27.2 ॥
 అద్యేదానీం తవనార్యే సీతే పాపవినిశ్చయే ।
 రాక్షస్యో భక్షయిష్యన్తి మాంసమేతద్యథాసుఖమ్ ॥ 27.3 ॥
 సీతాం తాభిరనార్యాభిర్దృష్ట్వా సన్తర్జితాం తదా ।
 రాక్షసీ త్రిజటా వృద్ధా శయానా వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 27.4 ॥
 ఆత్మానం ఖాదతానార్యా న సీతాం భక్షయిష్యథ ।
 జనకస్య సుతామిష్టాం స్నుషాం దశరథస్య చ ॥ 27.5 ॥
 స్వప్నో హ్యద్య మయా దృష్టో దారుణో రోమహర్షణః ।
 రాక్షసానామభావాయ భర్తురస్యా భవాయ చ ॥ 27.6 ॥
 ఏవముక్తాస్త్రిజటయా రాక్షస్యః క్రోధమూర్ఛితాః ।
 సర్వా ఏవాబ్రువన్ భీతాస్త్రిజటాం తామిదం వచః ॥
 కథయస్య త్వయా దృష్టః స్వప్నోఽయం కీదృశో నిశి ॥ 27.7 ॥

తాసాం శ్రుత్వా తు వచనం రాక్షసీనాం ముఖాచ్యుతమ్ ।
 ఉవాచ వచనం కాలే త్రిజటా స్వప్నసంశ్రితమ్ ॥ 27.8 ॥
 గజదస్తమయీం దివ్యాం శిబికామస్తరిక్షగామ్ ॥ 27.9 ॥
 యుక్తాం హంససహస్రేణ స్వయమాస్థాయ రాఘవః ।
 శుక్లమాల్యామ్బరధరో లక్ష్మణేన సహాగతః ॥ 27.10 ॥
 స్వప్నే చాద్య మయా దృష్టా సీతా శుక్లామ్బరావృతా ।
 సాగరేణ పరిక్షిప్తం శ్వేతం పర్వతమాస్థితా ॥
 రామేణ సజ్గతా సీతా భాస్కరేణ ప్రభా యథా ॥ 27.11 ॥
 రాఘవశ్చ మయా దృష్టశ్చతుర్దంతం మహాగజమ్ ।
 ఆరూఢః శైలసంక్రాశం చచార సహలక్ష్మణః ॥ 27.12 ॥
 తతస్త్తా నరశార్దూలా దీప్యమానా స్వతేజసా ।
 శుక్లమాల్యామ్బరధరౌ జానకీం పర్వపస్థితౌ ॥ 27.13 ॥
 తతస్తస్య నగస్యాగ్రే హ్యకాశస్థస్య దన్తినః ।
 భర్తా పరిగృహీతస్య జానకీ స్కన్ధమాశ్రితా ॥ 27.14 ॥
 భర్తురఙ్గాత్ సముత్పత్య తతః కమలలోచనా ।
 చన్ద్రసూర్యౌ మయా దృష్టా పాణినా పరిమార్జతీ ॥ 27.15 ॥
 తతస్త్తాభ్యాం కుమారాభ్యామాస్థితః స గజోత్తమః ।
 సీతయా చ విశాలాక్ష్యా లంకాయా ఉపరి స్థితః ॥ 27.16 ॥
 పాణ్డురర్షభయుక్తేన రథేనాష్టయుజా స్వయమ్ ।
 ఇహాలాపయాతః కాకుత్స్థః సీతయా సహ భార్యయా ॥ 27.17 ॥

లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా సహ వీర్యవాన్ ॥ 27.18 ॥
 ఆరుహ్య పుష్పకం దివ్యం విమానం సూర్యసన్నిభమ్ ।
 ఉత్తరాం దిశమాలోక్య జగామ పురుషోత్తమః ॥ 27.19 ॥
 ఏవం స్వప్నే మయా దృష్టో రామో విష్ణుపరాక్రమః ।
 లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా సహ భార్యయా ॥ 27.20 ॥
 న హి రామో మహాతేజాః శక్యో జేతుం సురాసురైః ।
 రాక్షసైర్వాఽపి చాన్వైర్వా స్వర్గః పాపజనైరివ ॥ 27.21 ॥
 రావణశ్చ మయా దృష్టః క్షితౌ తైలసముక్షితః ।
 రక్తవాసాః పిబన్ మత్తః కరవీరకృతస్రజః ॥ 27.22 ॥
 విమానాత్ పుష్పకాదద్య రావణః పతితో భువి ।
 కృష్యమాణః స్త్రియా దృష్టో ముణ్ణః కృష్ణామ్బరః పునః ॥ 27.23 ॥
 రథేన ఖరయుక్తేన రక్తమాల్యానులేపనః ।
 పిబంసైలం హసన్ నృత్యన్ భ్రాన్తచిత్తాకులేన్ద్రియః ॥
 గర్దభేన యయౌ శీఘ్రం దక్షిణాం దిశమాస్థితః ॥ 27.24 ॥
 పునరేవ మయా దృష్టో రావణో రాక్షసేశ్వరః ।
 పతితోఽవాక్చిరా భూషౌ గర్దభాత్ భయమోహితః ॥ 27.25 ॥
 సహసోత్థాయ సమ్ప్రాన్తో భయార్తో మదవిహ్వలః ।
 ఉన్మత్త ఇవ దిగ్వాసా దుర్వాక్యం ప్రలపన్ బహు ॥ 27.26 ॥
 దుర్గన్ధం దుస్సహం ఘోరం తిమిరం నరకోపమమ్ ।
 మలపఙ్కం ప్రవిశ్యాశు మగ్నస్త్రత స రావణః ॥ 27.27 ॥

కణ్ఠే బద్ధ్యా దశగ్రీవం ప్రమదా రక్తవాసినీ ।
 కాలీ కర్ణమలిప్తాజ్ఞీ దిశం యామ్యాం ప్రకర్షతి ॥ 27.28 ॥
 వీవం తత్ర మయా దృష్టః కుమ్భకర్ణో నిశాచరః ।
 రావణస్య సుతాః సర్వే దృష్ట్వాస్తైలసముక్షితాః ॥ 27.29 ॥
 వరాహేణ దశగ్రీవః శింశుమారేణ చేన్ద్రజిత్ ।
 ఉక్ష్ట్రేణ కుమ్భకర్ణశ్చ ప్రయాతో దక్షిణాం దిశమ్ ॥ 27.30 ॥
 ఏకస్తత్ర మయా దృష్టః శ్వేతచ్ఛ్రతో విభీషణః ॥ 27.31 ॥
 శుక్లమాల్యామ్బురధరః శుక్లగన్ధానులేపనః ।
 శంఖదున్దభినిరోష్ఠైర్పృత్తగీతైరలంకృతః ॥ 27.32 ॥
 ఆరుహ్య శైలసంకాశం మేఘస్తనితనిఃస్వనమ్ ।
 చతుర్దంతం గజం దివ్యమాస్తే తత్ర విభీషణః ॥
 చతుర్భిః సచివైః సార్థం వైహాయసముపస్థితః ॥ 27.33 ॥
 సమాజశ్చ మయా దృష్టో గీతవాదిత్రనిఃస్వనః ।
 పిబతాం రక్తమాల్యానాం రక్షసాం రక్తవాససామ్ ॥ 27.34 ॥
 లంకా చేయం పురీ రమ్యా సవాజిరథకుంజరా ।
 సాగరే పతితా దృష్ట్వా భగ్నుగోపురతోరణా ॥ 27.35 ॥
 లంకా దృష్ట్వా మయా స్వప్నే రావణేనాభిరక్షితా ।
 దగ్ధా రామస్య దూతేన వానరేణ తరస్వినా ॥ 27.36 ॥
 సీత్యా తైలం ప్రవృత్తాశ్చ ప్రహసంతో మహాస్వనాః ।
 లంకాయాం భస్మరూక్షాయాం ప్రవిష్ట్వా రాక్షసస్త్రియః ॥ 27.37 ॥

కుమ్భకర్ణాదయశ్చేమే సర్వే రాక్షసపుంగవాః ।
 రక్తం నివసనం గృహ్య ప్రవిష్ట్వా గోమయహ్రాదే ॥ 27.38 ॥
 అపగచ్ఛత నశ్యద్ధ్వం సీతామాప స రాఘవః ।
 ఘాతయేత్ పరమామర్షీ సర్వైః సార్థం హి రాక్షసైః ॥ 27.39 ॥
 ప్రియాం బహుమతాం భార్యాం వనవాసమనువ్రతామ్ ।
 భర్తృతాం తర్జితాం వాఽపి నానుమంస్యతి రాఘవః ॥ 27.40 ॥
 తదలం క్రూరవాక్యైర్వః సాన్త్యమేవాభిధీయతామ్ ।
 అభియాచామ వైదేహీమేతద్ధి మమ రోచతే ॥ 27.41 ॥
 యస్యామేవంవిధః స్వప్నో దుఃఖితాయాం ప్రదృశ్యతే ।
 సా దుఃఖైర్వివిధైర్ముక్తా ప్రియం ప్రాప్నోత్యనుత్తమమ్ ॥ 27.42 ॥
 భర్తృతామపి యాచద్ధ్వం రాక్షస్యః కిం వివక్షయా ॥
 రాఘవాద్ధి భయం ఘోరం రాక్షసానాముపస్థితమ్ ॥ 27.43 ॥
 ప్రణిపాతప్రసన్నా హి మైథిలీ జనకాత్మజా ।
 అలమేషా పరిత్రాతుం రాక్షస్యో మహతో భయాత్ ॥ 27.44 ॥
 అపి చాస్యా విశాలాక్ష్యా న కించిదుపలక్షయే ।
 విరూపమపి చాజ్ఞేషు సుసూక్ష్మమపి లక్షణమ్ ॥ 27.45 ॥
 ఛాయావైగుణ్యమాత్రం తు శక్యే దుఃఖముపస్థితమ్ ।
 అదుఃఖార్థామిమాం దేవీం వైహాయసముపస్థితామ్ ॥ 27.46 ॥
 అర్థసిద్ధిం తు వైదేహ్యః వశ్యామ్యహముపస్థితామ్ ।
 రాక్షసేన్ద్రవినాశం చ విజయం రాఘవస్య చ ॥ 27.47 ॥

నిమిత్తభూతమేతత్తు శ్రోతుమస్యా మహత్ ప్రియమ్ || 27.48 ||

దృశ్యతే చ స్ఫురచ్ఛక్తుః పద్మపత్రమివాయతమ్ |

ఈషచ్ఛ హృషితో వాఽస్యా దక్షిణాయా హ్యదక్షిణః || 27.49 ||

అకస్మాదేవ వైదేహ్య బాహురేకః ప్రకమ్పతే |

కరేణుహస్తప్రతిమః సవ్యశ్చోరురనుత్తమః ||

వేపమానః సూచయతి రాఘవం పురతః స్థితమ్ || 27.50 ||

పక్షీ చ శాఖానిలయః ప్రహృష్టః

పునః పునశ్చోత్తమసాన్వవాదీ |

సుస్వ్యాగతాం వాచముదీరయానః

పునః పునశ్చోదయతీవ హృష్టః || 27.51 || (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

సప్తవింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

అష్టావింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

సా రాక్షసేష్టస్య వచో నిశమ్య తద్రావణస్యాప్రియమప్రియార్తా |

సీతా వితత్రాస యథా వనాన్తే సింహాభిపన్నా గజరాజకన్యా || 28.1 ||

(2 సార్లు)

సా రాక్షసీమధ్యగతా చ భీరుర్వాగ్భిర్భృశం రావణతర్జితా చ |

కాన్తారమధ్యే విజనే విసృష్టా బాలేవ కన్యా విలలాప సీతా || 28.2 ||

సత్యం బతేదం ప్రవదన్తి లోకే

నాకాలమృత్యుర్భవతీతి సన్తః |

యత్రాహమేవం పరిభర్త్యమానా

జీవామి కించిత్క్షణమప్యపుణ్యా || 28.3 ||

సుఖాద్విహీనం బహుదుఃఖపూర్ణమిదం

తు నూనం హృదయం స్థిరం మే |

విశిర్యతే యన్న సహస్రధాఽద్య

వజ్రాహతం శృంగమివాచలస్య || 28.4 ||

నైవాస్తి దోషం మమ నూనమత్ర

వధ్యాఽహమస్యాప్రియదర్శనస్య |

భావం నచాస్యాహమనుప్రదాతుమలం

ద్విజో మన్తమివాద్విజాయ || 28.5 ||

నూనం మమాఙ్గాన్యచిరాదనార్యః

శత్రైః శితైశ్చేత్యతి రాక్షసేష్టః |

తస్మిన్ననాగచ్ఛతి లోకనాథే

గర్భస్థజన్తోరివ శల్యకృన్తః || 28.6 ||

దుఃఖం బతేదం మమ దుఃఖితాయా

మాసౌ చిరాయాధిగమిష్యతో ద్వా |

బద్ధస్య వధ్యస్య తథా నిశాన్తే

రాజాపరాధాదివ తస్కరస్య || 28.7||

హో రామ హో అక్షణ హో సుమిత్రే
 హో రామమాతః సహ మే జనన్యా ।
 ఏషా విపద్యామ్యహమల్పభాగ్యా
 మహార్ణవే నౌరివ మూఢవతా ॥ 28.8 ॥
 తరస్వినౌ ధారయతా మృగస్య
 సత్త్యేన రూపం మనుజేష్టపుత్రౌ ।
 నూనం విశస్తా మమ కారణాత్తౌ
 సింహర్షభౌ ద్వావివ వైద్యుతేన ॥ 28.9 ॥
 నూనం స కాలో మృగరూపధారీ
 మామల్పభాగ్యాం లలుభే తదానీమ్ ।
 యత్రార్యపుత్రం విససర్జ మూఢా
 రామానుజం అక్షణపూర్వజం చ ॥ 28.10 ॥
 హో రామ సత్యవ్రత దీర్ఘబాహు
 హో పూర్ణచంద్రప్రతిమానవక్త్ర ।
 హో జీవలోకస్య హితః ప్రియశ్చ వధ్యాం
 న మాం వేత్సి హి రాక్షసానామ్ ॥ 28.11 ॥
 అనన్యదేవత్వమియం క్షమా చ
 భూవౌ చ శయ్యా నియమశ్చ ధర్మే ।
 పతివ్రతాత్వం విఫలం మమేదం
 కృతం కృతఘ్నేష్వివ మానుషాణామ్ ॥ 28.12 ॥

మోఘో హి ధర్మశ్చరితో మయాఽయం
 తదైకపత్నీత్వమిదం నిరర్థమ్ ।
 యా త్వాం న పశ్యామి కృశా వివర్ణా
 హీనా త్వయా సజ్గమనే నిరాశా ॥ 28.13 ॥
 పితుర్నిదేశం నియమేన కృత్వా
 వనాన్నివృత్తశ్చరితవ్రతశ్చ ।
 స్త్రీభిస్తు మన్యే విపులేక్షణాభిస్త్యం
 రంస్యసే వీతభయః కృతార్థః ॥ 28.14 ॥
 అహం తు రామ త్వయి జాతకామా
 చిరం వినాశాయ నిబద్ధభావా ।
 మోఘం చరిత్వాఽథ తపో వ్రతం చ
 త్యజ్జ్యామి ధిగ్ జీవితమల్పభాగ్యా ॥ 28.15 ॥
 సా జీవితం క్షిప్రమహం త్యజేయం
 విషేణ శస్త్రేణ శితేన వాఽపి ।
 విషస్య దాతా న హి మేఽస్తి కశ్చిత్
 శస్త్రస్య వా వేశ్మని రాక్షసస్య ॥ 28.16 ॥
 ఇతీవ దేవీ బహుధా విలస్య
 సర్వాత్మనా రామమనుస్మరన్తి ।
 ప్రవేపమానా పరిశుష్కవక్త్రా
 నగోత్తమం పుష్పితమాససాద ॥ 28.17 ॥

శోకాభితప్తా బహుధా విచిన్త్య

సీతాఽథ వేణ్యుద్గ్రథనం గృహీత్వా ।

ఉద్బుధ్య వేణ్యుద్గ్రథనేన శీఘ్రమహం

గమిష్యామి యమస్య మూలమ్ ॥ 28.18 ॥

ఉపస్థితా సా మృదుసర్వగాత్రా

శాఖాం గృహీత్వాఽథ నగస్య తస్య ॥ 28.19 ॥

తస్యాస్తు రామం ప్రవిచిన్తయన్త్వా

రామానుజం స్వం చ కులం శుభాఙ్గాః ।

శోకానిమిత్తాని తథా బహూని

దైర్యార్జితాని ప్రవరాణి లోకే ।

ప్రదుర్నిమిత్తాని తదా బభూవుః

పురాఽపి సిద్ధాన్యపలక్షితాని ॥ 28.20 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

అష్టావింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

ఏకోనత్రింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తథాగతాం తాం వ్యధితామనిన్దితాం

వ్యపేతహర్షాం పరిదీనమానసామ్ ।

శుభాం నిమిత్తాని శుభాని భేజిరే

నరం శ్రియా జుష్టమివోపజీవినః ॥ 29.1 ॥ (2 సార్లు)

తస్యాః శుభం వామమరాలపక్షే-

రాజీవృతం కృష్ణవిశాలశుక్లమ్ ।

ప్రాస్పన్దతైకం నయనం సుకేశ్యా

మీనాహతం పద్మమివాభితామ్రమ్ ॥ 29.2 ॥

భుజశ్చ చార్వశ్చేతపీనవృత్తః

పరార్థ్యకాలాగరుచన్దనార్థః ।

అనుత్తమేనాధ్యుషితః ప్రియేణ

చిరేణ వామః సమవేపతాశు ॥ 29.3 ॥

గజేన్ద్రహస్తప్రతిమశ్చ పీనః

తయోర్ద్వయోః సంహతయోః సుజాతః ।

ప్రస్పన్దమానః పునరూరురస్యా

రామం పురస్తాత్ స్థితమాచచక్షే ॥ 29.4 ॥

శుభం పునర్దేమసమానవర్ణమ్

ఈషద్రజోధ్వస్తమివామలాఙ్గాః ।

వాసః స్థితాయాః శిఖరాగ్రదత్త్యాః

కించిత్ పరిస్రంసత చారుగాత్ర్యాః ॥ 29.5 ॥

ఏతైర్నిమిత్తైరపరైశ్చ సుభూః

సంబోధితా ప్రాగపి సాధు సిద్ధైః ।

వాతాతపక్వాస్తమివ ప్రనష్టం

వర్షేణ బీజం ప్రతిసంజహర్ష ॥ 29.6 ॥

తస్యాః పునర్భిమ్బుఫలాధరోష్ఠం

స్వక్షీభు కేశాస్తమరాలపక్ష్మ ।

వక్త్రం బభాసే సితశుక్లదంష్ట్రం

రాహెలారుఖాచ్ఛ్ర ఇవ ప్రముక్తః ॥ 29.7 ॥

సా వీతశోకా వ్యపనీతతన్ద్రి శాస్తజ్వరా హర్షవివృద్ధసత్త్వా ।

అశోభతార్యా వదనేన శుక్లే శీతాంశునా రాత్రిరివోదితేన ॥ 29.8 ॥

(2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

ఏకోనత్రింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే త్రింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

హనుమానపి విశ్రాంతః సర్వం శుశ్రావ తత్ప్రతః ।

సీతాయా స్త్రిజటాయాశ్చ రాక్షసీనాం చ తర్జనమ్ ॥ 30.1 ॥ (2 సార్లు)

అవేక్షమాణస్తాం దేవీం దేవతామివ నన్దనే ।

తతో బహువిధాం చింతాం చింతయామాస వానరః ॥ 30.2 ॥

యాం కపీనాం సహస్రాణి సుబహూన్యయుతాని చ ।

దిక్షు సర్వాసు మార్గన్తే సేయమాసాదితా మయా ॥ 30.3 ॥

చారేణ తు సుయుక్తేన శత్రోః శక్తిమవేక్షతా ।

గూఢేన చరతా తావదవేక్షితమిదం మయా ॥ 30.4 ॥

రాక్షసానాం విశేషశ్చ పురీ చేయమవేక్షితా ।

రాక్షసాధిపతేరస్య ప్రభావో రావణస్య చ ॥ 30.5 ॥

యుక్తం తస్యాప్రమేయస్య సర్వసత్త్వదయావతః ।

సమాశ్వాసయితుం భార్యాం పతిదర్శనకాంక్షిణీమ్ ॥ 30.6 ॥

అహమాశ్వాసయామ్యేనాం పూర్ణచన్ద్రనిభాననామ్ ।

అదృష్టదుఃఖాం దుఃఖారాం దుఃఖస్యాస్తమగచ్ఛతీమ్ ॥ 30.7 ॥

యద్యప్యహమిమాం దేవీం శోకోపహతచేతనామ్ ।

అనాశ్వాస్య గమిష్యామి దోషవద్ గమనం భవేత్ ॥ 30.8 ॥

గతే హి మయి తత్రేయం రాజపుత్రీ యశస్వినీ ।

పరిత్రాణమవిన్దన్తి జానకీ జీవితం త్యజేత్ ॥ 30.9 ॥

మయా చ స మహాబాహుః పూర్ణచన్ద్రనిభాననః ।

సమాశ్వాసయితుం న్యాయ్యః సీతాదర్శనలాలసః ॥ 30.10 ॥

నిశాచరీణాం ప్రత్యక్షమనర్హం చాపి భాషణమ్ ।

కథం ను ఖలు కర్తవ్యమిదం కృచ్ఛగతో హ్యహమ్ ॥ 30.11 ॥

అనేన రాత్రిశేషేణ యది నాశ్వాస్యతే మయా ।
 సర్వథా నాస్తి సన్దేహః పరిత్యక్ష్వతి జీవితమ్ ॥ 30.12 ॥
 రామశ్చ యది పృచ్ఛేన్నాం కిం మాం సీతాఽబ్రవీద్వచః ।
 కిమహం తం ప్రతిబ్రూయామసమ్భాష్య సుమధ్యమామ్ ॥ 30.13 ॥
 సీతాసన్దేశరహితం మామితస్త్వరయా గతమ్ ।
 నిర్దోహదపి కాకుత్స్థః క్రుద్ధస్తీవ్రేణ చక్షుషా ॥ 30.14 ॥
 యది చోద్యో జయిష్యామి భర్తారం రామకారణాత్ ।
 వ్యర్థమాగమనం తస్య ససైన్యస్య భవిష్యతి ॥ 30.15 ॥
 అన్తరం త్వహమాసాద్య రాక్షసీనామిహ స్థితః ।
 శనైరాశ్వాసయిష్యామి సన్తాపబహులామిమామ్ ॥ 30.16 ॥
 అహం త్వతితనుశ్చైవ వానరశ్చ విశేషతః ।
 వాచం చోదాహరిష్యామి మానుషీమిహ సంస్కృతామ్ ॥ 30.17 ॥
 యది వాచం ప్రదాస్యామి ద్విజాతిరివ సంస్కృతామ్ ।
 రావణం మన్యమానా మాం సీతా భీతా భవిష్యతి ॥
 వానరస్య విశేషేణ కథం స్యాదభిభాషణమ్ ॥ 30.18 ॥
 అవశ్యమేవ వక్తవ్యం మానుషం వాక్యమర్థవత్ ।
 మయా సాన్వయితుం శక్యా నాన్యథేయమనిన్దితా ॥ 30.19 ॥
 సేయమాలోక్య మే రూపం జానకీ భాషితం తథా ।
 రక్షోభిస్త్రాసితా పూర్వం భూయస్త్రాసం గమిష్యతి ॥ 30.20 ॥

తతో జాతపరిత్రాసా శబ్దం కుర్యాన్మనస్వినీ ।
 జానమానా విశాలాక్షీ రావణం కామరూపిణమ్ ॥ 30.21 ॥
 సీతయా చ కృతే శబ్దే సహసా రాక్షసీగణః ।
 నానాప్రహరణో ఘోరః సమేయాదన్తకోపమః ॥ 30.22 ॥
 తతో మాం సంపరిక్షిప్య సర్వతో వికృతాననాః ।
 వధే చ గ్రహణే చైవ కుర్యుర్యత్నం యథాబలమ్ ॥ 30.23 ॥
 గృహ్యశాఖాః ప్రశాఖాశ్చ స్కన్ధాంశ్చోత్తమశాఖినామ్ ।
 దృష్ట్వా విపరిధావన్తం భవేయుర్భయశఙ్కితాః ॥ 30.24 ॥
 మమ రూపం చ సమ్ప్రేక్ష్య వనే విచరతో మహాత్ ।
 రాక్షస్యో భయవిత్రస్తా భవేయుర్వికృతాననాః ॥ 30.25 ॥
 తతః కుర్యః సమాహ్వనం రాక్షస్యో రక్షసామపి ।
 రాక్షసేన్ద్రనియుక్తానాం రాక్షసేన్ద్రనివేశనే ॥ 30.26 ॥
 తే శూలశక్తినిస్త్రింశవివిధాయుధపాణయః ।
 ఆపతేయుర్విమర్దేఽస్మిన్ వేగేనోద్విగ్నకారిణః ॥ 30.27 ॥
 సంరుద్ధస్తైస్తు పరితో విధమన్ రక్షసాం బలమ్ ।
 శక్నుయాం న తు సంప్రాప్తుం పరం పారం మహేలాదధేః ॥ 30.28 ॥
 మాం వా గ్నహ్నియురాఘ్నత్య బహవః శీఘ్రకారిణః ।
 స్యాదియం చాగృహీతార్థా మమ చ గ్రహణం భవేత్ ॥ 30.29 ॥
 హింసాభిరుచయో హింస్యురిమాం వా జనకాత్మజామ్ ।
 విపన్నం స్యాత్తతః కార్యం రామసుగ్రీవయోరిదమ్ ॥ 30.30 ॥

ఉద్దేశే నష్టమార్గేఽస్మిన్ రాక్షసైః పరివారితే ।
 సాగరేణ పరిక్షిప్తే గుప్తే వసతి జానకీ ॥ 30.31 ॥

విశస్తే వా గృహీతే వా రక్షోభిర్మయి సంయుగే ।
 నాన్యం పశ్యామి రామస్య సాహాయ్యం కార్యసాధనే ॥ 30.32 ॥

విమృశంశ్చ న పశ్యామి యో హతే మయి వానరః ।
 శతయోజనవిస్తీర్ణం లజ్జయేత మహెలాదధిమ్ ॥ 30.33 ॥

కామం హస్తుం సమర్థోఽస్మి సహస్రాణ్యపి రక్షసామ్ ।
 న తు శఙ్కామి సంప్రాప్తుం పరం పారం మహెలాదధేః ॥ 30.34 ॥

అసత్యాని చ యుద్ధాని సంశయో మే న రోచతే ।
 కశ్చ నిస్సంశయం కార్యం కుర్యాత్ ప్రాజ్ఞః ససంశయమ్ ॥ 30.35 ॥

ప్రాణత్యాగశ్చ వైదేహ్య భవేదనభిభాషణే ।
 ఏష దోషో మహాన్ హి స్యాన్మమ సీతాభిభాషణే ॥ 30.36 ॥

భూతాశ్చార్థా వినశ్యన్తి దేశకాలవిరోధితాః ।
 విక్లబం దూతమాసాద్య తమః సూర్యోదయే యథా ॥ 30.37 ॥

అర్థానర్థాన్తరే బుద్ధిర్నిశ్చితాఽపి న శోభతే ।
 ఘాతయన్తి హి కార్యాణి దూతాః పణ్డితమానినః ॥ 30.38 ॥

న వినశ్యేత్ కథం కార్యం వైక్లవ్యం న కథం భవేత్ ।
 లజ్జనం చ సముద్రస్య కథం ను న వృథా భవేత్ ॥ 30.39 ॥

కథం ను ఖలు వాక్యం మే శృణుయాన్నోద్విజేత వా ।
 ఇతి సంచిన్త్య హనుమాంశ్చకార మతిమాన్ మతిమ్ ॥ 30.40 ॥

రామమక్లిష్టకర్మాణం స్వబన్ధమనుకీర్తయన్ ।
 వైనాముద్వేజయిష్యామి తద్భన్ధగతమానసమ్ ॥ 30.41 ॥

ఇచ్ఛాకూణాం వరిష్టస్య రామస్య విదితాత్మనః ।
 శుభాని ధర్మయుక్తాని వచనాని సమర్పయన్ ॥ 30.42 ॥

శ్రావయిష్యామి సర్వాణి మధురాం ప్రబ్రువన్ గిరమ్ ।
 శ్రద్ధాస్యతి యథా హీయం తథా సర్వం సమాదధే ॥ 30.43 ॥

ఇతి స బహువిధం మహానుభావో
 జగతిపతేః ప్రమదామవేక్షమాణః ।
 మధురమవితథం జగాద వాక్యం
 ద్రుమవిటపాన్తరమాస్థితో హనూమాన్ ॥ 30.44 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే త్రింశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే ఏకత్రింశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఏవం బహువిధాం చిన్తాం చిన్తయిత్వా మహాకపిః ।
 సంశ్రవే మధురం వాక్యం వైదేహ్య వ్యాజహార హ ॥31.1॥ (2 సార్లు)

రాజా దశరథో నామ రథకుంజరవాజిమాన్ ।
 పుణ్యశీలో మహాకీర్తిర్బజరాసీన్మహాయశాః ॥ 31.2 ॥

రాజర్షీణాం గుణశ్రేష్ఠస్తపసా చర్షిభిః సమః ।
 చక్రవర్తికులేజాతః పురన్దరసమో బలే ॥ 31.3 ॥
 అహింసారతిరక్షుద్రో ఘృణీ సత్యపరాక్రమః ।
 ముఖ్యశ్చేక్ష్యాకువంశస్య అక్షీవాన్ లక్ష్మీవర్ధనః ॥ 31.4 ॥
 పార్థివవ్యంజనైర్ముక్తః పృథుశ్రీః పార్థివర్షభః ।
 పృథివ్యాం చతురన్తాయాం విశ్రుతః సుఖదః సుఖీ ॥ 31.5 ॥
 తస్య పుత్రః ప్రియో జ్యేష్ఠస్తారాధిపనిభాననః ।
 రామో నామ విశేషజ్ఞః శ్రేష్ఠః సర్వధనుష్ఠతామ్ ॥ 31.6 ॥
 రక్షితా స్వస్య ధర్మస్య స్వజనస్య చ రక్షితా ।
 రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య చ పరన్తపః ॥ 31.7 ॥
 తస్య సత్యాభిసన్దస్య వృద్ధస్య వచనాత్ పితుః ।
 సభార్యః సహ చ భ్రాత్రా వీరః ప్రవ్రాజితో వనమ్ ॥ 31.8 ॥
 తేన తత్ర మహారణ్యే మృగయాం పరిధావతా ।
 రాక్షసా నిహతాః శూరా బహవః కామరూపిణః ॥ 31.9 ॥
 జనస్థానవధం శ్రుత్వా హతౌ చ ఖరదూషణౌ ।
 తతస్త్వమర్షాపహృతా జానకీ రావణేన తు ।
 వంచయిత్వా వనే రామం మృగరూపేణ మాయయా ॥ 31.10 ॥
 స మార్గమాణస్తాం దేవీం రామః సీతామనిన్దితామ్ ।
 ఆససాద వనే మిత్రం సుగ్రీవం నామ వానరమ్ ॥ 31.11 ॥
 తతః స వాలినం హత్వా రామః పరపురంజయః ।
 ప్రాయచ్చృత్ కపిరాజ్యం తత్ సుగ్రీవాయ మహాబలః ॥ 31.12 ॥

సుగ్రీవేణాపి సన్నిష్ఠా హరయః కామరూపిణః ।
 దిక్షు సర్వాసు తాం దేవీం విచిన్వన్తి సహస్రశః ॥ 31.13 ॥
 అహం సంపాతివచనాత్ శతయోజనమాయతమ్ ।
 అస్యా హేతోర్విశాలాక్ష్యాః సాగరం వేగవాన్ ప్లుతః ॥ 31.14 ॥
 యథారూపాం యథావర్ణాం యథాలక్ష్మీం చ నిశ్చితామ్ ।
 అశ్రౌషం రాఘవస్యాహం సేయమాసాదితా మయా ॥ 31.15 ॥
 విరరామైవముక్త్యాఽసౌ వాచం వానరపుంగవః ।
 జానకీ చాపి తచ్చుత్వా విస్మయం పరమం గతా ॥ 31.16 ॥
 తతః సా వక్రకేశాన్తా సుకేశీ కేశసంవృతమ్ ।
 ఉన్నమ్య వదనం భీరుః శింశుపావృక్షమైక్షత ॥ 31.17 ॥
 నిశమ్య సీతా వచనం కపేశ్చ
 దిశశ్చ సర్వాః ప్రదిశశ్చ వీక్ష్య ।
 స్వయం ప్రహర్షం పరమం జగామ
 సర్వాత్మనా రామమనుస్మరన్తి ॥ 31.18 ॥
 సా తిర్యగూర్ణ్యం చ తథాఽప్యధసాత్
 నిరీక్షమాణా తమచిన్త్వబుద్ధిమ్ ।
 దదర్శ పింగాధిపతేరమాత్యం
 వాతాత్మజం సూర్యమివోదయస్థమ్ ॥ 31.19 ॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీ రామాయణే అదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
ఏకత్రింశః సర్గః

అథ ద్వాత్రింశఃసర్గః

తతః శాఖాంతరే లీనం దృష్ట్వా చలితమానసా ।
వేష్టితార్జునవస్త్రం తం విద్యుత్సంఘాతపింగలమ్ ॥ 32.1 ॥

శ్రీరెమస్మృతిః

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం !
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!

ఫలశ్రుతిః

బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా !
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ !!

శ్రీ హనుమాతే నమః

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
